

BOLALARDA SUT TISHLARI KARIESINING OLDINI OLISH

Usmanova Shoira Ravshanbekovna

Alfraganus University

Stomatologiya kafedrası professori

Sur'atov Dilmurod Xikmatilla o'g'li

Alfraganus University

Stomatologiya ishi yo'nalishi 2-kurs talabasi

Xusanov Xamidullo Farxod o'g'li

Alfraganus University

Stomatologiya ishi yo'nalishi 2-kurs talabasi

Raxmatullayeva Dilnoza Utkurovna

vrach stomatolog

Mavzuning dolzarbligi. So'nggi yillarda yosh bolalar o'rtasida "shisha kariesi" (butilka kariesi) va agressiv kechuvchi tish chirishi keskin ko'paygan. Sut tishlarining emali (tishning tashqi qavati) doimiy tishlarga qaraganda ancha yupqa va yumshoq bo'lgani uchun karies juda tez rivojlanadi va asoratlarga sabab bo'ladi.

Profilaktikaning asosiy bosqichlari:

Antenatal (tug'ilishdan oldingi) profilaktika:

Hali bola tug'ilmasdan turib, homiladorlikning ilk oylarida tish kurtaklari shakllana boshlaydi.

Bo'lajak onaning to'g'ri ovqatlanishi (kalsiy, fosfor, D vitamini va oqsilga boy mahsulotlar) va og'iz bo'shlig'ini sanatsiya qilish (davolatish) sut tishlarining mustahkam bo'lib shakllanishini ta'minlaydi.

Ilk yoshdagi gigiyena va ovqatlanish tartibi:

Tozalashni boshlash: Ilk sut tishi chiqqan kundan boshlab uni maxsus silikon barmoqcha yoki nam doka yordamida tozalash shart. 1-2 yoshdan boshlab bolalar uchun mo'ljallangan yumshoq tish cho'tkalaridan foydalaniladi.

Tungi ovqatlantirish: Bolani uxlashdan oldin yoki tunda shirin sutli aralashmalar, sharbatlar bilan emizish/ovqatlantirish "shisha kariesi"ning bosh sababchisidir. Tunda og'izda so'lak ajralishi kamayadi va shakar tishlarni tez chiritadi.

Ftor va mineral profilaktika (Ekspert yondashuvi):

Bolaning yoshiga mos, tarkibida ftor miqdori xavfsiz bo'lgan (odatda 3 yoshgacha 1000 ppm gacha) maxsus bolalar tish pastalaridan foydalanish tavsiya etiladi. Klinika sharoitida stomatolog tomonidan tishlarni **ftor-lak** yoki **kalsiy preparatlari** bilan qoplash (remineralizatsiya) tish emalini bir necha barobar mustahkamlaydi.

Fissuralarni germetizatsiyalash (berkitish):

Chaynash tishlarining chuqurchalari (fissuralari) maxsus suyuq plomba materiali (germetik) bilan berkitiladi. Bu usul taom qoldiqlari o'tirib qolishining oldini oladi va karies xavfini 70-80% gacha kamaytiradi.

Xulosa. Sut tishlari profilaktikasi ota-ona va bolalar stomatologining hamkorlikdagi doimiy mehnatini talab qiladi. Bolani ilk bor 1 yoshida stomatolog ko'rigiga olib borish va har 3-4 oyda profilaktik tekshiruvdan o'tkazish kelajakda go'zal va sog'lom tabassum kafolatidir.